

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA JAVNO UPRAVO

Številka: 007-619/2006/5

Datum: 20.09.2006

MINISTRSTVA,
ORGANI V SESTAVI,
VLADNE SLUŽBE IN
UPRAVNE ENOTE

**ZADEVA: izvajanje Uredbe o povračilu stroškov prevoza na delo in z dela -
pojasnila**

Vlada Republike Slovenije je dne 31.08.2006 na 86. redni seji sprejela Uredbo o povračilu stroškov prevoza na delo in z dela javnim uslužbencem in funkcionarjem v državnih organih, ki je bila objavljena v Uradnem listu RS, št. 95/06. Uredba bo pričela veljati 27.09.2006 in bo tako nadomestila Uredbo o povračilu stroškov prevoza na delo in z dela delavcem in funkcionarjem v državnih organih (Uradni list RS, št. 86/02).

Temeljni namen uredbe je zagotoviti racionalnejše in bolj gospodarno ravnanje z javnimi sredstvi, ko gre za vprašanje povračil stroškov prevoza na delo in z dela, prispevati k odpravljanju zlorab pravice do povračila tovrstnih stroškov na strani javnih uslužbencev ter na splošno k znižanju stroškov dela iz tega naslova. Podatki kažejo, da gre za proračunsko postavko, ki v zadnjih letih tudi zaradi do sedaj veljavne ureditve na tem področju beleži eno najvišjih rasti. V Ministrstvu za javno upravo menimo, da bodo k znižanju stroškov iz tega naslova poleg sprejete uredbe prispevali dodatni sklepi, ki jih je vlada sprejela pod isto točko dnevnega reda in se nanašajo na upoštevanje načela racionalnosti in gospodarnosti porabe javnih sredstev v okviru organizacije dela, izvajanja kadrovskih postopkov in premeščanja javnih uslužbencev v organizacijske enote, ki so čim bližje njihovem bivališču. Predlagamo, da navedene sklepe v organih še posebej proučite in se ravnate v skladu z njimi.

Ključne novosti, ki jih prinaša nova uredba glede na dosedanje ureditev in prakso, so naslednje:

- Povrnitev najcenejšega prevoza, pri čemer se upošteva cena mesečne vozovnice tudi v medkrajevnem prometu, pavšalne vozovnice v železniškem prometu in kombinirane vozovnice;
- Povrnitev kilometrine za najkrajšo razdaljo od bivališča do delovnega mesta, če javni prevoz ni možen;
- Uvedba kriterija, ki določa, v katerem primeru je javnemu uslužbencu potrebno povrniti stroške javnega prevoza, ki niso najcenejši (dve uri dnevne časovne izgube ne upoštevajo trajanje vožnje);
- Možnost povračila stroškov prevoza od kraja, od koder se javni uslužbenec dejansko vozi na delo, če gre za kraj, ki je bližje delovnemu mestu kot njegovo stalno oziroma začasno bivališče;
- Odprava zahtev po predložitvi potrdila, vozovnice ali drugih dokazil (zgolj izpolnjena izjava);

- Nesporna seznanjenost javnega uslužbenca z možnostjo izredne odpovedi pogodbe o zaposlitvi, če se ugotovi, da pravico do povračila stroškov prevoza zlorablja (sestavni del izjave);
- Tudi na ravni uredbe jasno izražena zaveza delodajalca, da bo morebitne zlorabe ugotavljal v skladu z zakonsko ureditvijo.

Z namenom pravilnega in poenotenega izvajanja uredbe v praksi pojasnjujemo naslednje:

K 1. členu:

Obseg veljavnosti uredbe ostaja takšen, kot je bil do sedaj. Pojem »delavec« je glede na novo uslužbensko zakonodajo nadomeščen s pojmom javni uslužbenec.

K 2. členu:

V tem členu je eksplicitno določena zahteva po povrnitvi najcenejšega javnega prevoza, razen v primeru, da bi zaradi uporabe najcenejšega javnega prevoza javni uslužbenec imel več kot 2 uri dnevne časovne izgube ne upošteva trajanje vožnje. To pomeni, da sama vožnja lahko traja več kot 2 uri, medtem ko čas zaradi morebitnega prestopanja ter čas od prihoda javnega prevoznega sredstva po voznem redu do začetka delovnega časa oziroma čas od konca delovnega časa do odhoda javnega prevoznega sredstva po voznem redu ne sme skupaj presegati 2 uri. V nasprotnem primeru se javnemu uslužbencu povrnejo stroški javnega prevoza, ki ni najcenejši. Če gre za premakljiv delovni čas, se omejitev dveh ur računa od začetka premakljivega delovnega časa prihoda na delo in konca premakljivega delovnega časa odhoda z dela (npr. v ministrstvih pred 7. 30 in po 17.30 uri).

Uredba v tem členu dopušča možnost, da se javnemu uslužbencu povrnejo stroški prevoza od kraja, kjer dejansko biva, če je ta bližji delovnemu mestu kot prijavljeno začasno oziroma stalno bivališče.

K 3. členu:

Javni uslužbenec je dolžan predložiti zgolj ceno najcenejšega javnega prevoza oziroma ceno prevoza iz drugega odstavka 2. člena uredbe in podatke o ceni enosmerne vozovnice (povezava s 4. točko izjave), ne pa podatke o vseh cenah javnega prevoza.

K 4. členu:

Ta člen v celoti ohranja dosedanje ureditev glede vprašanja, kdaj javnemu uslužbencu ne pripada povračilo stroškov prevoza.

Dodatno pojasnjujemo, da v primeru zagotovljenega brezplačnega prevoza na delo in z dela (npr. brezplačen mestni javni prevoz), javnemu uslužbencu ne pripada povračilo stroškov prevoza na delo in z dela. Sicer pa tudi v teh primerih velja kriterij 2-urne dnevne časovne izgube, kot to določa drugi odstavek 2. člena uredbe.

K 5. členu:

Zaradi vprašanj, ki so se pojavljala v praksi, uredba v tem členu eksplicitno določa, da v primeru, ko ima službeno stanovanje, javnemu uslužbencu pripadajo stroški prevoza glede

na kraj službenega stanovanja. Dodatno pojasnjujemo, da javni uslužbenec ni upravičen do povračila stroškov za pot 1-krat tedensko v kraj stalnega bivališča in nazaj. Če je ločen od družine v razdalji več kot 60 kilometrov, mu na podlagi uredbe, ki ureja pravico do nadomestila za ločeno življenje, pripada nadomestilo za ločeno življenje in 1-krat tedensko stroški prevoza do kraja bivanja družine in nazaj.

K 6. členu:

Uredba je določila 10 dni kot mejo, pod katero se povrnejo stroški prevoza za vsak dan posebej, če je to glede na ceno mesečne, pavšalne in kombinirane vozovnice za delodajalca ceneje. Sicer pa dnevno povračilo ni možno (glej drugi odstavek pojasnila k 8. členu).

Drugi odstavek ohranja dosedanje ureditev, kar pomeni, da v primeru, ko javni uslužbenec dejansko je prisoten na delu, nima pa stroškov s prevozom na delo in z dela (npr. delo na domu), ali ko dela v neenakomernem delovnem času in ta čas obsega delo v dveh dneh, prejme povračilo za število dejanskih prihodov na delo in z dela. Način dnevnega obračunavanja stroškov ostaja nespremenjen, pri čemer je v primeru obstoja povratne vozovnice potrebno upoštevati ceno te vozovnice.

Zaradi uveljavitve možnosti povrnitve stroškov v višini mesečne vozovnice, je prevladala ocena, da je potrebno javnemu uslužbencu v vsakem primeru (tudi v primeru, da je odsoten) povrniti stroške v višini mesečne, kombinirane ali pavšalne vozovnice, če predloži dokazilo o dejanskem nakupu takšne vozovnice.

K 7. členu:

Člen ohranja dosedanje ureditev, s tem, da upošteva določbo tretjega odstavka 2. člena uredbe.

K 8. členu:

Tudi nova uredba prepušča predstojniku, da odloči, kdaj javni prevoz ni možen, seveda ob upoštevanju voznih redov v povezavi z delovnim časom javnega uslužbenca. Čeprav kriterijev, ki bi bili podlaga za odločitev, kdaj javni prevoz ni možen, uredba ni opredelila, pa je že iz drugega odstavka 2. člena uredbe jasno razvidno, da se stroški prevoza (sicer ne za najcenejši javni prevoz) povrnejo za javni prevoz tudi v primeru, da ima javni uslužbenec zaradi voznih redov v povezavi z delovnim časom več kot 2 uri dnevne časovne izgube. Navedeno pomeni, da javni prevoz ni možen le pod pogojem, da po voznem redu ne obstaja, oziroma obstaja v času ko ga javni uslužbenec ne more uporabljati, ker sicer ne bi izpolnil dnevne delovne obveznosti.

Ob tem se zastavlja vprašanje, kako ravnati v primeru, ko zaradi neenakomernega delovnega časa (delo po razporedu, delo v izmenah) oziroma specifik poklica (npr. policisti, cariniki, pazniki...) v nekaterih delovnih dneh obstaja javni prevoz, v drugih (npr. nedelja, prazniki) pa tak prevoz ne obstaja. Čeprav uredba predvideva, da so podatki, ki jih javni uslužbenec navede v izjavi relativno trajni in se ne morejo spreminjati glede na dnevne okoliščine, menimo, da mora v opisanem primeru podobno, kot to velja npr. za bolniške odsotnosti, javni uslužbenec mesečno predložiti dodatno izjavo z navedbo števila dni, ko zaradi razporeditve delovnega časa javni prevoz ni možen. Na tej podlagi bo možno izplačilo kilometrine.

Drugi odstavek dopušča možnost, da se v primeru specifičnih okoliščin (torej ne samo, ko gre za invalidnost) povrne kilometrina oziroma povračilo stroškov za uporabo drugega ustreznega prevoza. V to kategorijo bi lahko šli tudi primere, kot so obvezen prevoz službenega psa na delo, posebne opreme ali v drugih primerih, ko javnega prevoza ni mogoče uporabiti.

K 9. členu:

Uredba ohranja izjavo kot sestavni del uredbe, ki pa je prilagojena novi uredbi. V primeru, da se javni uslužbenec več kot 3-krat mesečno vozi na delo iz kraja, ki ni v izjavi naveden kot kraj, od koder se dejansko vozi na delo, mora to sporočiti delodajalcu najkasneje do 10. dne v mesecu za pretekli mesec. Sicer pa je vsako spremembo podatkov, navedenih v izjavi potrebno sporočiti delodajalcu v roku 8 dni (enako kot dosedanja ureditev). Javni uslužbenec je delodajalcu dolžan sporočiti tudi spremembe podatkov, ki so posledica službene premestitve.

V zvezi s 4. točko izjave velja enako pojasnilo kot k 3. členu.

Javni uslužbenci, ki bodo uveljavljali kilometrino, ker javni prevoz ni možen, niso dolžni posredovati podatkov iz 3., 4. in 7. točke izjave.

K 10. členu:

Organi so v 30 dneh od prejema izjave dolžni preveriti resničnost podatkov za javne uslužbence, ki na novo sklenejo delovno razmerje. Za že zaposlene mora organ resničnost podatkov iz novih izjav preveriti najkasneje v 90 dne od uveljavitve uredbe (glej tretji odstavek 12. člena te uredbe). Uradna pojasnila za razdalje med kraji daje Ministrstvo za promet, Direkcija za ceste, sicer pa si je za najhitrejše ugotavljanje teh razdalj možno pomagati s t.i. »routing« sistemi, objavljenimi na spletnih straneh Družbe za avtoceste RS (DARS), npr. glej sistem za izračunavanje razdalj med kraji na naslovu:

<http://rs.ptv.de/emr/routing.asp?ID=MGG&LNG=GB&UC=YES&ARR=True&TH=0&TM>

V prvem odstavku je na ravni uredbe izražena zahteva po preverjanju podatkov, ki jih je z izjavo predložil javni uslužbenec. Podlaga za preverjanje resničnosti podatkov bo opredeljena v zakonu. V tej zvezi je pomembno določilo 111. člena ZDR, ki opredeljuje možnost izredne odpovedi pogodbe o zaposlitvi, če gre za kaznivo dejanje goljufije. Izjava (glej prilogo uredbe) vsebuje tudi besedilo o seznanjenosti javnega uslužbenca s posledicami, če je predložil neresnične podatke, ki odločilno vplivajo na višino povračila stroškov prevoza (podatki pod 1. in 2. točko izjave).

K 11. členu:

Nove izjave ni potrebno predložiti, če gre za javne uslužbence, ki že uveljavljajo povračilo stroškov prevoza za mesečno vozovnico v mestnem prometu. Ostali morajo novo izjavo predložiti v roku 30 dni od uveljavitve te uredbe. Pri tem gre za prehodne določbe, sicer pa je potrebno upoštevati določbo tretjega odstavka 9. člena uredbe, ki javnim uslužbencem nalaga, da vsako spremembo podatkov iz izjave predložijo organu v roku 8 dni. V tem smislu je nova uredba tudi priložnost za javne uslužbence, da ustrezno spremenijo izjavo, če niso povsem prepričani, da so upravičeni do višine povračila stroškov prevoza, kot ga prejemajo sedaj, oziroma, da sploh niso upravičeni do povračila teh stroškov.

K 12. členu:

Stroški prevoza po tej uredbi se začnejo obračunavati za mesec december 2006 (torej ne že v decembru). Vsem, ki bodo sklenili delovno razmerje po uveljavitvi te uredbe bodo stroški prevoza morali biti obračunani že v skladu s to uredbo, kar lahko pomeni tudi pred decembrom 2006. Resničnost podatkov v novih izjavah za že zaposlene mora delodajalec preveriti najkasneje v 90 dneh po uveljavitvi uredbe. Upošteva določbo 11. člena uredbe, bodo organi imeli najmanj 60 dni časa, da preverijo resničnost posredovanih podatkov za že zaposlene. Sicer pa je podatke v izjavah za javne uslužbenke, ki bodo sklenili delovno razmerje po uveljavitvi te uredbe, potrebno preveriti v roku 30 dni od predložitve novih izjav (10. člen uredbe).

K 13. členu:

Za že zaposlene se razveljavljena uredba uporablja do začetka obračunavanja stroškov prevoza po tej uredbi (torej se preneha uporabljati z obračunom stroškov za mesec december), medtem ko se za javne uslužbenke, ki sklenejo delovno razmerje po uveljavitvi nove uredbe, takoj začne uporabljati nova uredba.

Prosimo, da z navedenimi pojasnili k uredbi seznanite vse zaposlene v organih.

Uredba in pojasnila bodo objavljena tudi na spletnih straneh Ministrstva za javno upravo.

Dr. Gregor Virant
MINISTER

POSLANO:

- naslov
- janko.marinko@sodisce.si
- zbirka dokumentarnega gradiva